
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

10 mars 2026

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Dagö, Rådhuset Visborg, 10 mars 2026, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Rolf Öström (M), 1:e vice ordförande Johan Malmros (C), 2:e vice ordförande Filip Reinhag (S) Thomas Karlström (S), tjug ersättare Eva Ahlin (C) Maya Arfvidson (MP), tjug ersättare
Ersättare	Jörgen Benzler (V)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Cajsa Örndén, stadssekreterare, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Anna Malm, kanslichef, RSF, § 57-69 Roger Sundholm, ekonomidirektör, RSF, § 57-67 Marlene Bernfalk Karlsson, tf. administrativ direktör/biträdande förvaltningschef, RSF, § 57-75 Marina Ljungman, koncerncontroller, RSF, § 57-59 Karl Risp, enhetschef, RSF, § 57 Josefine Strandäng, ekonomistrateg, RSF, § 57-61 Christoffer Mårhén, ekonomistrateg, RSF, § 57-62 Henry Henziger, förvaltningscontroller, RSF, § 60-61 Susanne Pettersson, senior sakkunnig, TSF, § 62 Per Östman, projektledare, TSF, § 62 Jonas Sundgren, projektledare, TSF, § 62 Jonas Carlsson, VA-utvecklare, TSF, § 62 Evelina Egdahl, mark- och exploateringsingenjör, TSF, § 63-66 Anton Frick, mark- och exploateringsingenjör, TSF, § 63-66 Alexander Sorby Haddad, enhetschef, TSF, §63-67 Lisa Nordahl, säkerhetsdirektör, RSF, § 67 Jonas Karlsson, enhetschef, RSF, § 67 Måns Johnsson, projektledare, TSF, § 67 Karin Hernvall, advokat, AX Advokatbyrå, § 68, digital närvaro Anders Lindholm, planeringsstrateg, RSF, § 68-69 Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 68-69 Birger Björkman, senior sakkunnig, TSF, § 70 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 72 Johanna Landin, HR-strateg, RSF, § 72 Malin Pettersson, lokaförsörjningsstrateg, TSF, § 73

Ingemar Britts, projektledare, TSF, § 74
Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, § 74
Pär Gustavsson, enhetschef, RSF, § 74
Maria Wennström, tf avdelningschef, RSF, § 74-75
Josefine Eriksson, projektledare, RSF, § 74-75
Mia Stuhre, verksamhetsledare, RSF, § 76

Datum för justering

17 mars 2026

Paragrafer

§ 57–78

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Cajsa Örndén

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Filip Reinhag

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2026-03-10
Protokollet anslås	2026-03-18
Anslaget tas ned	2026-04-09
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 57	Årsredovisning 2025	6
RS AU § 58	Överföring av resultat från 2025	7
RS AU § 59	Kompletteringsbudget investeringar 2026	9
RS AU § 60	Mål och budget 2027-2029 – Regionstyrelseförvaltningen	10
RS AU § 61	Uppsikt över Region Gotlands koncernföretag under 2025	11
RS AU § 62	Begäran om tilläggsanslag för ombyggnation av Visby Södra Vattenverk	13
RS AU § 63	Exploateringsavtal Väskinde Kaungs 1:10	15
RS AU § 64	Exploateringsavtal Väskinde Ringvide 1:51	18
RS AU § 65	Exploateringsavtal – Detaljplan för Visby Rikken 1	21
RS AU § 66	Förlängning av markanvisning i Gråbo	23
RS AU § 67	Förstudie Dalhem brandstation	25
RS AU § 68	Föreläggande om yttrande till mark- och miljööverdomstolen, Lärbro St Vikers 1:94	27
RS AU § 69	Information. Aktuellt kring kalkbrytning och tillståndprocesser	30
RS AU § 70	Renhållningsordningen. Antagande av ändrade avfallsföreskrifter	32
RS AU § 71	Översyn av regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda	33
RS AU § 72	Rekryteringspolicy och riktlinje för Regionkoncernen	34
RS AU § 73	Uppdaterad fastighetspolicy för Region Gotland	35
RS AU § 74	Information om investeringsprojekt. Nya Solbergabadet	38
RS AU § 75	Information. Uppdrag stadsfest	39
RS AU § 76	Information. Region Gotlands evenemang och medverkan under Almedalsveckan 2026	40
RS AU § 77	Regiondirektörens information	41
RS AU § 78	Övrig fråga	42

RS AU § 57 Årsredovisning 2025

Ärendenummer: RS 2025/2119

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Årsredovisningen är upprättad enligt de krav som ställs i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Regionstyrelsens arbetsutskott får ta del av ett utkast och har möjlighet att lämna synpunkter. En slutlig version kommer att presenteras inför regionstyrelsens möte den 31 mars och behandlas i regionfullmäktige den 27 april 2026.

Årsredovisningen ska enligt kommunallagen senast 15 april upprättas av regionstyrelsen och därefter godkännas av regionfullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultaten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Under bokslutsdagen den 19 februari har samtliga förvaltningar och bolag redovisat väsentliga delar ur respektive verksamhetsberättelse. Detta är bland annat underlag till Region Gotlands årsredovisning för 2025.

Föredragning av årsredovisningen sker på regionstyrelsens sammanträde den 31 mars 2026.

Eventuella synpunkter på innehållet i utkastet till årsredovisning lämnas till Marina Ljungman via mail marina.ljungman@gotland.se senast den 18 mars 2026.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Roger Sundholm, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande förslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att underlag kompletteras till regionstyrelsens sammanträde 2026-03-31.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utkast Årsredovisning 2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-24

RS AU § 58 Överföring av resultat från 2025

Ärendenummer: RS 2025/2120

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Resultatöverföring för avgiftsfinansierade verksamheter görs årligen enligt Region Gotlands policy för ekonomistyrning.

De avgiftsfinansierade verksamheternas resultat 2025:

- Avfall: +10 37 tkr.
- Linjehamn -3 084 kr.
- Kryssningskaj -1 103 tkr.
- VA-verksamheten -19 957 tkr.

Tekniska nämnden föreslår:

- Överföring -3 150 tkr för resultat avseende avfall, linjehamn och kryssningskaj enligt huvudprincipen.
- VA-verksamhetens underskott och ingående negativ balans totalt -29 585 tkr överförs till regiongemensamt kapital och avskrivs från verksamheten.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och förslag:

Instämmer i tekniska nämndens förslag om att -3 150 tkr överförs enligt huvudprincipen för avfall, linjehamn och kryssningskaj.

Har annan uppfattning i frågan om hur VA-underskottet ska hanteras än tekniska nämndens förslag om överföring av VA-underskott till regiongemensamt kapital då det får en negativ påverkan på skattekollektivet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår i stället att:

- Va-verksamhetens underskott överförs till verksamhetens eget kapital enligt policy.
- Regionstyrelsen tillåter verksamheten att hantera underskottet över en längre tid än tre år.
- Tekniska nämnden upprättar en långsiktig återställningsplan enligt självkostnadsprincipen.

Regionstyrelseförvaltningens föreslår att överföring enligt huvudprincipen på sammanlagt -23 107 tkr ska göras för de avgiftsfinansierade verksamheterna.

Sammanställning av förslag till eget kapital 2065-01-01 per verksamhet bifogas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i tekniska nämndens förslag att överföring enligt huvudprincipen på -3 150 tkr ska göras för de avgiftsfinansierade verksamheterna avfall, linjehamn och kryssningskaj.

Regionstyrelsen har annan uppfattning i frågan om hur VA-underskottet ska hanteras än tekniska nämndens förslag att underskott och negativt eget kapital överförs till regiongemensamt då det påverkar skattekollektivet negativt. Enligt Region Gotlands policy för ekonomistyrning ska 100 procent av årets överskott eller underskott ska föras över till verksamhetens eget kapital kommande år. Vatten- och avloppsverksamhetens möjlighet att samla överskott begränsas av särskild lagstiftning men ska som huvudregel återställas genom framtida taxeändringar i enlighet med självkostnadsprincipen. År 2022 och 2023 gjorde vatten och avloppsverksamheten stora överskott men har det senaste två åren haft sämre resultat trots justering av taxan.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår i stället att regionstyrelsen tillåter vatten och avloppsverksamheten att hantera underskottet över en längre tid än tre år och att tekniska nämnden arbetar med en återställningsplan.

En liknande situation uppstod 2022 när regionstyrelsen beslutade att avskriva avfallsverksamhetens negativa resultat om cirka 20 mnkr då verksamheten ansåg att det inte skulle kunna återställa det negativa resultatet. Redan två år senare hade verksamheten ett positivt eget kapital om cirka 11 mnkr vilket innebär att de hade kunnat betat av det negativa kapitalet i stället för att finansiera underskottet med skattemedel. Därför föreslår regionstyrelseförvaltningen att även vatten- och avloppsverksamhetens resultat överförs till eget kapital.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Strandängers, ekonomistrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att ytterligare fördjupning behövs i frågan.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-04

Tekniska nämnden 2026-02-12, § 27

Bilaga Överföring av resultat från 2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-24

RS AU § 59 Kompletteringsbudget investeringar 2026

Ärendenummer: RS 2026/6

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Nämnderna beviljas kompletteringsbudget för investeringar 2026 med 574 738 tkr och för exploateringsinvesteringar med 110 109 tkr enligt upprättat förslag.

Bedömning

Enligt Region Gotlands policy för ekonomistyrning får en årlig investeringspott för maskiner, inventarier, löpande IT-investeringar samt mindre ombyggnader inte kompletteringsbudgeteras. Med hänsyn tagit till policyn föreslår regionstyrelseförvaltningen att samtliga nämnders förslag godkänns. Då den totala investeringsnivån är mycket hög är det mycket troligt att en del av projekten kommer att behöva flyttas med till 2027 vilket är viktigt att beakta när budgeten för 2027 och 2028 ska beslutas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Christoffer Mårhén, ekonomistrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga Totalförslag kompletteringsbudget 2026
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-24

RS AU § 60 Mål och budget 2027-2029 – Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2026/20

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

I bifogade handlingar finns underlag till mål och budget 2027–2029.

Underlaget beskriver förvaltningens balans mellan uppdrag, mål och resurser med sikte på framtiden. Regionstyrelseförvaltningen är medveten om den ekonomiska situationen och att restriktivitet råder i äskanden. Detta till trots har ett antal områden lyfts fram för bedömning om ramtillskott. Dessa områden är:

- Utveckling av kommungemensamma system och resurser kopplat till stöd.
- Lokal och regional utveckling inom arbetsmarknad, näringsliv, landsbygdsutveckling, energi och klimat.
- Hantering av en underfinansierad räddningstjänst och förstärkt säkerhet och beredskap.
- Utveckling kopplat till kulturplan, biblioteksplan och fritidsplan.
- Hantering av kostnadsutveckling inom måltid.
- Övrigt.

Sammantaget uppgår avdelningarnas behov för 2027 till 79 mnkr. Detta inkluderar äskanden (ca 66 mnkr), justering priser resultatenheter (ca 9,5 mnkr) och kompensation för indexuppräknings av externa avtal (ca 3,5 mnkr). Förvaltningen har tagit fram ett förslag till en prioritering som hamnar kring 55 mnkr.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Marlene Bernfalk Karlsson, tf. administrativ direktör/biträdande förvaltningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att revideringar ska göras i underlaget utifrån arbetsutskottets inspel.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Plan Mål och budget 2027–2029 regionstyrelseförvaltningen
Investeringsäskanden 2027–2031 regionstyrelseförvaltningen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-26

RS AU § 61 Uppsikt över Region Gotlands koncernföretag under 2025

Ärendenummer: RS 2026/610

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Verksamheten som Gotlandshem AB med dotterbolag har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Wisby Strand Congress & Event AB har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Gotlands Energi AB med dotterbolag har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Gotlands Filmfond AB (svb) har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Gotland Grönt Centrum AB (svb) har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Almi Småland och öarna AB har bedrivit under 2025 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Regionstyrelsen ska enligt 6 kap. 9 § Kommunallagen (KL) årligen pröva om den verksamhet som regionens aktiebolag bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med fastställda kommunala ändamål och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om regionstyrelsen i sin prövning finner att så inte är fallet ska regionstyrelsen lämna förslag till regionfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Granskningen avser Region Gotlands helägda bolag och de delägda aktiebolag där regionen har ett betydande inflytande, det vill säga att röstinnehavet i bolaget överstiger 20 %. Dessa bolag ingår i regionkoncernen och benämns koncernföretag. Under verksamhetsåret 2025 utgjordes koncernföretagen av sex hel- eller delägda aktiebolag, med i förekommande fall dotterbolag.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den verksamhet som bedrivits i de hel- och delägda aktiebolagen med, i förekommande fall dotterbolag, under 2025 är förenlig med fastställda kommunala ändamål och att arbetet i bolagen har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att verksamhet som bedrivits i de hel- och delägda aktiebolagen med, i förekommande fall dotterbolag, under 2025 är förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Marlene Bernfalk Karlsson, tf. administrativ direktör/biträdande förvaltningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Region Gotlands aktieägarpolicy
Bolagsordning och ägardirektiv för respektive bolag
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-06
Länk: Bolagsordningar, stiftelser och stadgar | Region Gotland

RS AU § 62

Begäran om tilläggsanslag för ombyggnation av Visby Södra Vattenverk

Ärendenummer: RS 2026/357

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag på 125 miljoner kronor för ombyggnation av Visby Södra Vattenverk.
- Medel anvisas ur eget kapital.

Bedömning

Tekniska nämnden har gjort bedömningen att projektet ska framskrida för att säkra och trygga dricksvattenproduktionen i Visby. Trots att den ekonomiska situationen för Region Gotland kommer att vara utmanande även 2026 och framledes föreslår regionstyrelsen att ett tilläggsanslag på 125 miljoner kronor ska beviljas.

Investeringar finansieras i första hand genom det utrymme som skapas av årets resultat, avskrivningar, avsättningar, investeringsbidrag och försäljningsinkomster. I andra hand sker finansiering med lån. Budgeterade investeringsutgifter 2026 uppgår till totalt 869 miljoner kronor. Givet att resultatet uppgår till budgeterade 52 miljoner innebär det att låneskulden kommer att öka med 500 miljoner kronor innan detta tilläggsanslag. Varje fördyring av redan beslutade projekt innebär naturligtvis en ökad risk för ökad upplåning.

Ett av regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning är att låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Syftet med målet är att ha kontroll över låneskuldens utveckling och förhindra att skuldsättningen begränsar framtida generationers möjlighet att låna. Vid utgången av 2025 var låneskuldens andel 15,3 % och 976 miljoner kronor. Investeringen finansieras genom justering av VA-taxan. Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den här investeringen motsvarar en ökning med ungefär 4 procent.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Östman, projektledare och Jonas Sundgren, projektledare, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-01-31, § 19

Tekniska nämnden 2024-05-29, § 104

Tekniska nämnden 2024-10-23, § 188

Tekniska nämnden 2026-02-12, § 46

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-24

RS AU § 63 Exploateringsavtal Väskinde Kaungs 1:10

Ärendenummer: RS 2026/327

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Upprättat exploateringsavtal avseende Väskinde Kaungs 1:10 godkänns.

Sammanfattning

En ny detaljplan för Väskinde Kaungs 1:10 är under framtagande i enlighet med miljö- och byggnämndens beslut 2021-05-25, § 118. Detaljplanen planeras antas i april 2026. Planen syftar till att komplettera befintlig bebyggelse med 11 nya bostadsfastigheter i Väskinde. Inom planområdet finns ingen tidigare detaljplan, och området är idag bevuxen skogsmark. Planförslaget har varit på granskning och har justerats inför antagande av miljö- och byggnämnden. För att säkerställa detaljplanens genomförande, samt reglera kostnader och utförande har teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen upprättat exploateringsavtal med byggherren Krister Hultberg. Ett antagande av detaljplanen kan ske först när exploateringsavtal har godkänts av regionstyrelsen.

Exploateringsavtalet behandlar i huvudsak följande:

- Byggherren ansvarar för att utföra och iordningställa grönområde enligt detaljplanens intentioner. Utförandet regleras i samband med bildande av gemensamhetsanläggning.
- Byggherren ansvarar för att utföra och iordningställa gator inom exploateringsområdet. Utförandet regleras i samband med bildande av gemensamhetsanläggning.
- Byggherren förbinder sig att bekosta och anlägga vatten- och avloppsanläggning. Utförandet regleras i samband med bildande av gemensamhetsanläggning.
- Byggherren ska i samråd med ledningssägare och berörda kommunala förvaltningar svara för och bekosta samordning av ledningsdragning och de eventuella ledningsflyttar som krävs för exploaterings genomförande.
- Byggherren ansvarar för utbyggnaden inom kvartersmark.
- Utbyggnaden av VA-anläggningen ska vara genomförd senast 5 år efter detaljplanen vunnit laga kraft, om så inte sker utgår ett vite på 2 500 000 kr.
- Ansökan om inrättande av gemensamhetsanläggning för VA, gator och grönområden samt bildande av marksamfällighet för allmän platsmark ska ske senast 3 år efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Om så inte sker utgår vite på 200 000 kronor.

Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att upprättat exploateringsavtal styr den fortsatta exploateringen av aktuellt område i enlighet med intentionerna i detaljplaneförslaget. Förvaltningen föreslår därmed att regionstyrelsen godkänner upprättat exploateringsavtal.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsavtalet är upprättat i enlighet med gällande riktlinje för markanvisnings- och exploateringsavtal och har stöd i Plan- och bygglagen. Avsteg föreslås medges från riktlinjen avseende sista stycket under punkt 3.2.3 Ekonomiska principer vid enskilt huvudmannaskap.

Planområdet är beläget utanför verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp. All bebyggelseutvecklingen utanför verksamhetsområde kan medföra risk för föreläggande om anslutning enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster, en risk som för planområdet minimeras genom upprättande av exploateringsavtal.

2. Ekonomiskt perspektiv

Detaljplanen omfattas av enskilt huvudmannaskap. Kostnader för utbyggnad av allmän plats åläggs byggherren. Utbyggnad av allmänna anläggningar och lantmåteriförrättningar ska ske enligt huvudtidplan, om så inte sker utgår vite till Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförande av detaljplanen bidrar till en levande landsbygd och möjliggör för fler att bosätta sig utanför Visby.

6. Klimat och miljöperspektiv

En dagvattenutredning har tagits fram i samband med framtagandet av detaljplanen som syftar till att säkerställa tillräcklig dagvattenavrinning som antas öka till följd av klimatförändringar. Utredningens slutsatser har införlivats i planförslaget. Utformning av vägar och anläggande av svackdiken i syfte att avleda överflödigt ytvatten bidrar till att undvika oacceptabla skador på ny bebyggelse och angränsande fastigheter.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Evelina Egdahl, mark- och exploateringsingenjör och Alexander Sorby Haddad, enhetschef, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Exploateringsavtal med bilagor undertecknat 2026-02-20

Förslag till planbeskrivning Väskinde Kaungs 1:10

Förslag till plankarta Väskinde Kaungs 1:10

Riktlinje för markanvisnings- och exploateringsavtal

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-23

RS AU § 64 Exploateringsavtal Väskinde Ringvide 1:51

Ärendenummer: RS 2026/328

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Upprättat exploateringsavtal avseende Väskinde Ringvide 1:51 godkänns.

Sammanfattning

En ny detaljplan för Väskinde Ringvide 1:51 är under framtagande i enlighet med miljö- och byggnämndens beslut 2019-04-10, § 86. Detaljplanen planeras antas i april 2026. Planen syftar till att komplettera befintlig bebyggelse med 11 nya bostadsfastigheter i Väskinde. Inom planområdet finns ingen tidigare detaljplan, och området är idag bevuxen skogsmark. Planförslaget har varit på granskning och har justerats inför antagande av miljö- och byggnämnden. För att säkerställa detaljplanens genomförande, samt reglera kostnader och utförande har teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen upprättat exploateringsavtal med byggherren Lisa Tommiedotter och Tomas Andersson. Ett antagande av detaljplanen kan ske först när exploateringsavtal godkänts av regionstyrelsen.

Exploateringsavtalet behandlar i huvudsak följande:

- Byggherren ansvarar för att utföra och iordningställa grönområde enligt detaljplanens intentioner. Utförandet regleras i samband med bildande av gemensamhetsanläggning.
- Byggherren ansvarar för att utföra och iordningställa gator inom exploateringsområdet. Utförandet regleras i samband med bildande av gemensamhetsanläggning.
- Byggherren förbinder sig att bekosta och anlägga vatten- och avloppsanläggning. Utförandet regleras i samband med bildande av gemensamhetsanläggning.
- Byggherren ska i samråd med ledningssägare och berörda kommunala förvaltningar svara för och bekosta samordning av ledningsdragning och de eventuella ledningsflyttar som krävs för exploaterings genomförande.
- Byggherren ansvarar för utbyggnaden inom kvartersmark.
- Utbyggnaden av VA-anläggningen ska vara genomförd senast 5 år efter detaljplanen vunnit laga kraft, om så inte sker utgår ett vite på 2 500 000 kr.
- Ansökan om inrättande av gemensamhetsanläggning för VA, gator och grönområden samt bildande av marksamfällighet för allmän platsmark ska ske senast 3 år efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Om så inte sker utgår vite på 200 000 kronor.

Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att upprättat exploateringsavtal styr den fortsatta exploateringen av aktuellt område i enlighet med intentionerna i detaljplaneförslaget. Förvaltningen föreslår därmed att regionstyrelsen godkänner upprättat exploateringsavtal.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsavtalet är upprättat i enlighet med gällande riktlinje för markanvisnings- och exploateringsavtal och har stöd i Plan- och bygglagen. Avsteg föreslås medges från riktlinjen avseende sista stycket under punkt 3.2.3 Ekonomiska principer vid enskilt huvudmannaskap.

Planområdet är beläget utanför verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp. All bebyggelseutvecklingen utanför verksamhetsområde kan medföra risk för föreläggande om anslutning enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster, en risk som för planområdet minimeras genom upprättande av exploateringsavtal.

2. Ekonomiskt perspektiv

Detaljplanen omfattas av enskilt huvudmannaskap. Kostnader för utbyggnad av allmän plats åläggs byggherren. Utbyggnad av allmänna anläggningar och lantmåteriförrättningar ska ske enligt huvudtidplan, om så inte sker utgår vite till Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförande av detaljplanen bidrar till en levande landsbygd och möjliggör för fler att bosätta sig utanför Visby.

6. Klimat och miljöperspektiv

En dagvattenutredning har tagits fram i samband med framtagandet av detaljplanen som syftar till att säkerställa tillräcklig dagvattenavrinning som antas öka till följd av klimatförändringar. Utredningens slutsatser har införlivats i planförslaget. Utformning av vägar och anläggande av svackdiken i syfte att avleda överflödigt ytvatten bidrar till att undvika oacceptabla skador på ny bebyggelse och angränsande fastigheter.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Evelina Egdahl, mark- och exploateringsingenjör och Alexander Sorby Haddad, enhetschef, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Exploateringsavtal med bilagor undertecknat 2026-02-20

Förslag till planbeskrivning Väskinde Ringvide 1:51

Förslag till plankarta Väskinde Ringvide 1:51

Riktlinje för markanvisnings- och exploateringsavtal

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-23

RS AU § 65 Exploateringsavtal – Detaljplan för Visby Rikken 1

Ärendenummer: RS 2026/280

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Upprättat exploateringsavtal avseende Visby Rikken 1 godkänns.
- Region Gotlands åtaganden enligt exploateringsavtalet ska införlivas i pågående exploateringsprojekt samordning Gråbo för genomförande.

Sammanfattning

En ny detaljplan för Visby Rikken 1 är under framtagande i enlighet med miljö- och byggnämndens beslut 2024-03-26, § 41. Detaljplanen planeras antas i april 2026. Planförslaget syftar att möjliggöra förtätning av bostadsbebyggelse och kontor inom fastigheten Visby Rikken 1 i samband med att befintlig bebyggelse i området ska rivas och återuppbyggas. Planförslaget har varit på granskning och har justerats inför antagande av miljö- och byggnämnden. För att säkerställa detaljplanens genomförande, samt reglera kostnader och utförande har teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen upprättat ett exploateringsavtal med byggherren Gotlandshem AB. Ett antagande av detaljplanen kan ske först när exploateringsavtal godkänts av regionstyrelsen.

Exploateringsavtalet behandlar i huvudsak följande:

- Byggherren ska anlägga skyfallsdike inom kvartersmark för att leda befintligt skyfallsstråk runt bostadsområdet.
- Region Gotland ska anpassa Jungmansgatan för att leda skyfall till skyfallsdike inom Rikken 1.
- Byggherren bekostar flytt av ledningar inom planområdet.
- Byggherren bekostar eventuell sanering inom planområdet.

Kostnaderna för ombyggnad av gång- och cykelbana samt dike är beräknade till cirka 300 000 kronor. I övrigt omfattar detaljplanen ingen utbyggnad av allmän infrastruktur eftersom Rikken 1 är bebyggd sedan tidigare.

Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att upprättat exploateringsavtal styr den fortsatta exploateringen av aktuellt område i enlighet med intentionerna i detaljplaneförslaget. Region Gotlands klimatanpassningsplan räknar med en ökning på 20–30 % av intensiva nederbördshändelser under detta sekel, vilket motiverar att säkerställa genomförande av och bekosta skydd mot skyfall. Förvaltningen föreslår därmed att regionstyrelsen godkänner upprättat exploateringsavtal och att Region Gotlands åtaganden införlivas i pågående exploateringsprojekt för Gråbo.

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsavtalet är upprättat i enlighet med gällande riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal och har stöd i Plan- och bygglagen.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att de kostnader som uppstår för Region Gotland i samband med planens genomförande är hänförliga till kommunens ansvar att skydda samhället från skador på grund av skyfall. Kostnaderna kan finansieras genom exploateringsbudget för pågående exploateringsprojekt i Gråbo.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Genom planläggningen vidtas åtgärder för att skydda bebyggelse i området från större skyfallshändelser, vilket går i linje med regionens mål om att prioritera en skyndsam energi- och klimatomställning.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anton Frick, mark- och exploateringsingenjör, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Exploateringsavtal för Visby Rikken 1

Förslag till detaljplan för Visby Rikken 1

Teknik- och samhällbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-23

RS AU § 66 Förlängning av markanvisning i Gråbo

Ärendenummer: RS 2025/1939

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Giltighetstiden för markanvisningsavtalet mellan Region Gotland och Gotlandshem AB, avseende nybildade fastigheter i Gråbo, förlängs till och med 2027-12-21.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2024-11-21, § 381 att godkänna upprättat markanvisningsavtal mellan Region Gotland och Gotlandshem AB. I korthet innebär markanvisningsavtalet att Gotlandshem AB under två år har option på att förhandla om att förvärva mark från Region Gotland i syfte att bygga nya bostäder, samt bekosta genomförandet av en ny detaljplan för Gråbo 1:3 med flera. Detaljplanen antogs av regionfullmäktige 2024-12-16, § 217 och vann laga kraft 2025-01-11.

Sedan detaljplanen vann laga kraft har arbetet med att genomföra detaljplanen inletts, parallellt med förhandlingar om att överlåta marken till Gotlandshem AB. För att kunna genomföra överlåtelse av den anvisade marken krävs att Region Gotland utför sanering av markföroreningar inom detaljplaneområdet. Saneringen är nödvändig för att marken ska bli lämplig för bostadsbebyggelse enligt detaljplanen, vilket baseras på Naturvårdsverkets riktvärden för känslig markanvändning. Vidare krävs att Gotlandshem AB har erhållit bygglov för den första utbyggnadsetappen inom detaljplanen. Markanvisningen fullgörs genom upprättande av överlåtelseavtal för fastigheterna Visby Rodret 1 och 2 samt Visby Lanternan 1.

Ursprunglig plan för projektet var att anlägga tillfällig infart från Visbyleden för att snabbare komma åt och sanera området som är förorenat. Tillstånd gavs emellertid inte av Trafikverket och detta har fördröjt planerna. Gotlandshem AB har inte heller kunnat påbörja sitt projekt i väntan på upphandlingsprocess för entreprenör och har för avsikt att lämna in bygglovsansökan i oktober 2026. Efter bygglov har erhållits ska ärendet om försäljning beredas för beslut i regionstyrelsen. Överlåtelse förväntas inte kunna ske förrän första kvartalet 2027 med hänsyn till ovan nämnda omständigheter.

Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att Gotlandshem AB har efterlevt sina åtaganden enligt markanvisningsavtalet. Skälen till att överlåtelse inte hinner ske inom två år från ursprunglig markanvisning är utanför deras kontroll. Gotlandshem AB har deltagit aktivt under processen och har för avsikt att genomföra byggprojektet, som är i en planerings- och projekteringsfas. Förvaltningen har tagit del av skisser över planerad bebyggelse, och bedömer det som troligt att projektet kommer genomföras.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en förlängning av markanvisningsavtalet följer Region Gotlands riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal, och därmed också de regler som föreskrivs i lagen om riktlinjer för kommunala markanvisningar (2014:899).

2. Ekonomiskt perspektiv

Markanvisningen förväntas generera intäkter om cirka 57 000 000 kronor till Region Gotland som avses ge täckning för investeringar i ny infrastruktur. Förlängs inte markanvisningen går Region Gotland miste om kostnadstäckningen. En ny markanvisning garanterar inte heller samma intäkt eftersom nya förhandlingar inleds. Detta beslut i sig innebär emellertid inga direkta kostnader för Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anton Frick, mark och exploateringsingenjör, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2024-11-21, § 381

Regionfullmäktige 2024-12-16, § 217

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-23

RS AU § 67 Förstudie Dalhem brandstation

Ärendenummer: RS 2026/326

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.
- Regiondirektören får i uppdrag att ta fram en miljöteknisk undersökning avseende föroreningar vid och angränsande Dalhem brandstation för projektets behov.

Sammanfattning

Förstudien avser utveckling av räddningstjänstens brandstation på fastigheten Dalhem Hallvide 2:2. Två huvudalternativ har studerats: nybyggnation respektive till- och ombyggnation av befintlig byggnad. Underlaget bygger på verksamhetsanalys, lokalprogram, tekniska riktlinjer samt framtagna skisser.

Behovsanalysen visar att nuvarande lokaler inte uppfyller verksamhetens krav avseende arbetsmiljö, fordonshöjder, hygien, jämställdhet och framtida kapacitet. Nuvarande brandstation i Dalhem präglas av bristande funktionalitet och eftersatt standard. Lokalerna är dimensionerade för äldre fordon och arbetssätt samt uppfyller inte dagens krav på arbetsmiljö och hygien. Omklädning sker delvis i vagnhall, vilket inte är förenligt med dagens arbetsmiljökrav.

Både nybyggnation och till- och ombyggnation bedöms vara möjliga inom gällande planförutsättningar. Sammantaget bedöms dock nybyggnation ge bäst förutsättningar ur ett långsiktigt perspektiv vad gäller funktion, robusthet och arbetsmiljö. Alternativet till- och ombyggnation innebär omfattande tekniska begränsningar som bedöms vara så betydande att åtgärden inte är ekonomiskt försvarbar. Mot denna bakgrund redovisas till- och ombyggnation inte i samma detaljeringsgrad som nybyggnation i rapporten.

Förstudien identifierar även viktiga behov av fortsatt utredning inför nästa skede, bland annat avseende förekomst av markföroreningar (PFAS), dagvattenhantering samt andra mark- och miljörelaterade förutsättningar.

Verksamhetsanalysen visar att brandstationen i Dalhem har en fortsatt strategisk betydelse för räddningstjänstens operativa förmåga på mellersta Gotland samt som stöd till Visby. Verksamheten bedöms vara långsiktig och behovet av ändamålsenliga lokaler kvarstår över tid.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Dalhem brandstation är strategiskt viktig för räddningstjänstens yttäckning på Gotland. Dagens lokaler är undermåliga och uppfyller inte de krav som ställs på en brandstation idag.

För att fortsatt kunna bedriva räddningstjänst i Dalhem bedöms det nödvändigt att genomföra åtgärder i enlighet med denna förstudie. Om inga åtgärder vidtas riskerar verksamheten att hamna i en svår situation, bland annat genom att framtida brandfordon inte ryms inom befintlig byggnad.

Dalhem brandstation är också med som ett prioriterat lokalbehov i lokalförsörjningsplan 2027–2036.

Inför strategisk plan och budget 2027 bör ett av alternativen med kostnadsuppskattning anges.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jonas Karlsson, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen och Alexander Sorby Haddad, enhetschef, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förstudierapport Dalhem Hallvide 2:2 2026-02-03

Bilaga 1. Lokalprogram

Bilaga 2. Skiss nybyggnation

Bilaga 3. Skiss till- och ombyggnation

Bilaga 4. Skiss markplanering

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-19

RS AU § 68

Föreläggande om yttrande till mark- och miljööverdomstolen, Lärbro St Vikers 1:94

Ärendenummer: RS 2022/1816

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna bilagt yttrande i mål M 1104–25, rörande Nordkalks yttrande och kompletteringar, och att detta via ombudets försorg inges till Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen beslutade i december 2024 att lämna Nordkalk AB tillstånd till fortsatt och utökad täktverksamhet inom fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94.

Vid prövningen i Mark- och miljödomstolen hade Region Gotland ingen erinran mot att tillstånd meddelades, förutsatt att Nordkalk gjorde åtaganden till skydd för enskilda brunnar inom och utanför påverkansområdet samt gällande kvaliteten på det vatten som avleds från Pall 2-sjön. Domstolen föreskrev dock inget villkor till skydd för enskilda brunnar utan hänvisade eventuella skador till hantering inom systemet för oförutsedd skada.

Region Gotland fick inte heller gehör för sitt yrkande gällande reningsgrad för det vatten som Region Gotland kan komma att ta emot från avledning av täktvatten. Domstolen bedömde att bolagets verksamhet med avledning av täktvatten inte äventyrar miljökvalitetsnormen för kustvattenförekomsten Kappelshamnsviken. Även om ett nyttjande av vattnet som dricksvatten ansågs resursmässigt viktigt, bedömdes det inte skäligt att ålägga bolaget kostnaden för rening.

Region Gotland överklagade, tillsammans med ett antal andra sakägare, mark- och miljödomstolens dom. För regionens del gällde överklagandet att domstolen valt att inte beakta yrkandet om att bolaget skulle ges ansvar för framtida vattenbrist vid enskilda brunnar inom och utanför påverkansområdet. I maj 2025 meddelade mark- och miljööverdomstolen prövningstillstånd.

Den 1 oktober 2025 lämnade Region Gotland ett justerat yttrande där yrkandet att ansvar för privata brunnar utanför påverkansområdet utgår och det med hänsyn till vad mark- och miljödomstolen bestämt i tillståndsdomen avseende Heidelberg Materials i samma fråga. Nordkalk yttrade sig därefter och bemötte del av inkomna överklaganden, dock ej Region Gotlands yttrande från 1 oktober. Eftersom Nordkalks yttrande inte behandlade det villkor som Region Gotland överklagat, lämnades inga synpunkter på Nordkalks yttrande.

Mark- och miljööverdomstolen har nu, 3 februari 2026 gett Region Gotland tillfälle att yttra sig angående Nordkalks senaste yttrande, senast vid huvudförhandlingen den 21–23 april 2026.

Nordkalk hänvisar i sitt senaste yttrande till att avledningen av täktvatten till Region Gotland ska ses som en skyddsåtgärd. Bolaget argumenterar för att den föreslagna vattenavledningen innebär att miljö kvalitetsnormen för kustvatten inte påverkas. Detta har bolaget även tidigare anfört i prövningen i mark- och miljödomstolen. Men mot bakgrund av länsstyrelsens överklagande, där myndigheten anser att bolaget inte visat att miljö kvalitetsnormen inte påverkas i otillåten utsträckning, skulle det nu kunna finnas skäl för Region Gotland att återuppta diskussionen med bolaget för att enas kring kvaliteten på det vatten som bolaget skulle avleda till Region Gotland i stället för att släppa ut det i havet.

Eftersom tekniska nämnden är ansvarig facknämnd för dricksvattenfrågor, vilka utgör en viktig del av ärendet, har ärendet samberetts med teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen och hanterades i tekniska nämnden vid ett extrainsatt sammanträde 20 februari inför regionstyrelsens behandling av ärendet 31 mars.

Tekniska nämnden har vid sitt sammanträde 20 februari beslutat enligt nedan punkter:

1. Region Gotland kontakter Nordkalk för att försöka få till stånd en överenskommelse innan huvudförhandlingen gällande vattenkvaliteten. Resultatet av dessa förhandlingar redovisas på nämndmötet 15 april 2026.
2. Tekniska nämnden beslutar att nämnden inte har något att tillägga i Region Gotlands utkast till yttrande.
3. Tekniska nämnden beslutar att inte vara representerat på huvudförhandlingen.

Mark- och miljödomstolen föreskrev inga villkor om reningsgrad, och ansåg att det inte var skäligt att lägga reningskostnaden på bolaget. Domstolen menade att det inte skulle äventyra miljö kvalitetsnormerna för kustvatten om bolaget skulle avleda grundvattnet till Kappelshamnsviken i stället för till Region Gotlands dricksvattenförsörjning. Domstolen menade att det visserligen vore bra ur resurshushållningsperspektiv att använda det till dricksvatten, men att det inte vore skäligt att kräva att bolaget skulle stå för kostnaden för rening. Med detta som grund valde Region Gotland att inte överklaga i denna punkt och frågan om vattenrening prövas därför inte i överinstansen.

Nu återoppar dock Nordkalk vattenavledningen till Region Gotland som en skyddsåtgärd och utgår från att vattnet tas emot av regionen för dricksvattenändamål. Här finns en möjlighet för Region Gotland att driva

frågan om överenskommelse kring vattenkvaliteten som ett parallellt spår innan kommande huvudförhandling.

Bedömning

Med stöd i tekniska nämndens hantering av ärendet vidhåller Region Gotland sitt yrkande med avseende på ansvar för privata brunnar inom påverkansområdet. Det är rimligt att de fastighetsägare som kan komma att drabbas av framtida vattenbrist ges ett bättre skydd än att hänvisas till att söka rättelse via systemet för oförutsedd skada.

När det gäller frågan om framtida vattenavledning från Pall2-sjön anser tekniska nämnden i sitt beslut att Region Gotland ska arbeta för att få till stånd en överenskommelse med Nordkalk gällande vattenkvaliteten innan den planerade huvudförhandlingen 21–23 april. Tekniska nämnden ger teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att återkomma med resultatet av dessa förhandlingar vid nämndmötet den 15 april. Beroende på utkomsten av dessa förhandlingar har Region Gotland alternativa vägar att välja inför kommande huvudförhandling. Regionstyrelseförvaltningen instämmer i tekniska nämndens förslag till hantering.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att godkänna förslag till yttrande och att detta inges till domstolen via ombudets försorg.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Föreläggande från mark- och miljööverdomstolen aktbilaga 94 i Mål M 1104-25, 2026-02-03

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-17

Tekniska nämnden, 2026-02-20, § 48

Kallelse till huvudförhandling, aktbilaga 97 i Mål M 1104-25, 2026-02-20

Region Gotlands utkast till yttrande till mark- och miljööverdomstolen mars 2026

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-25

RS AU § 69

Information. Aktuellt kring kalkbrytning och tillståndprocesser

Ärendenummer: RS 2026/325

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Gotland är sedan lång tid tillbaka ett nav för svensk kalkindustri och rymmer några av landets mest betydande kalktillgångar. Ön tar ett stort ansvar för den nationella försörjningen av såväl cement som kalksten för andra ändamål. För Gotland är det därför av stor betydelse att de industriverksamheter som etablerar sig på ön och som genom sin verksamhet påverkar vatten, natur och människors närmiljö på ett negativt sätt, också kan bidra till att skapa positiva effekter inom andra områden såsom näringsliv och arbetsmarknad.

Just nu pågår ett antal processer med tillståndsprövning i olika skeden som rör kalkindustrier och täkter på Gotland. Det handlar om följande verksamheter:

Nordkalk AB

- Överprövning av tillståndsbeslut gällande kalkbrytning i Lärbro St Vikers 1:94.

Heidelberg Materials Cement Sverige AB

- Överklagat tillstånd för täkt- och vattenverksamhet i Slite.
- Återkallad tillståndsansökan för cementproduktion, hamn mm i Slite.

Svenska Mineral AB, SMA

- Samråd gällande planerad täktverksamhet i Bunge Stucks.

Ärendena befinner sig i olika delar av prövningskedjan. I det följande ges en kortfattad bild av nuläget tillsammans med en bedömning av behovet av aktivitet och engagemang för regionens del utifrån utvecklingen de olika ärendenas processer.

I tillägg till pågående tillståndsprövningsprocesser bör det uppmärksammas att riksintressemyndigheten SGU nyligen genomfört en översyn av sina befintliga och utpekanden av nya riksintresseanspråk för värdefulla ämnen eller material i området norra Gotland. Det handlar om områdena Storugns-Klinthagen, Fleringe och Rute-Stucks, där myndigheten föreslagit utökningar av riksintresseanspråken omfattande knappt 12 %. Region Gotland har senast i januari 2026 yttrat sig till myndigheten i denna fråga.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

SGU Beslut RI Storugns-Klinthagen 31-250-2026. Daterad 2026-02-17

SGU Beslut RI Rute-Stucks 31-252-2026. Daterad 2026-02-17

SGU Beslut RI Fleringe 31-251-2026. Daterad 2026-02-17

MÖD kallelse till huvudförhandling, aktnilaga 97 (Nordkalk), daterad 2026-02-20

Heidelberg Materials anståndsbeğaran till MMD, aktnil 54. Daterad 2025-11-19

Mark- och miljödomstolens underrättelse om återkallelse av tillståndsansökan (HM), aktnil 56-57, daterad 2026-02-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-24

RS AU § 70 Renhållningsordningen. Antagande av ändrade avfallsföreskrifter

Ärendenummer: RS 2026/356

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Tekniska nämndens förslag till ändrade avfallsföreskrifter antas.
Föreskrifterna gäller från och med den 1 maj 2026.

Sammanfattning

I 15 kap. 41 § miljöbalken (MB) anges att renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som regionen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden enligt detta kapitel. Av 15 kap. 22, 38 och 39 §§ MB jämte 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen framgår att regionen bemyndigats att besluta om avfallsföreskrifter. Regionen får enligt 2 kap. 4 § kommunallagen (KL) inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.

Tekniska nämnden har utarbetat ett förslag till ändrade avfallsföreskrifter. Dessa föreslås gälla redan från och med den 1 februari 2026.

Regionstyrelseförvaltningen anser att tekniska nämndens förslag kan tillstyrkas med den justeringen att de ska gälla först från och med den 1 maj 2026.

Gällande kommunala föreskrifter ska enligt 8 kap. 13 § andra stycket KL finnas tillgängliga för allmänheten på regionens webbplats. De ska där vara samlade i regionens författningssamling eller på något annat sätt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Birger Björkman, senior sakkunnig, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2026-02-12, § 30

Tekniska nämndens förslag till reviderade avfallsföreskrifter

Tabell över inkomna synpunkter på förslag till reviderade avfallsföreskrifter

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-03

RS AU § 71

**Översyn av regelverk för ersättning till
Region Gotlands förtroendevalda**

Ärendenummer: RS 2026/329

Sammanfattning

Ärendet utgår.

RS AU § 72 Rekryteringspolicy och riktlinje för Regionkoncernen

Ärendenummer: RS 2026/585

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag på en koncernövergripande rekryteringspolicy. Policyn syftar till att tydliggöra principer och ansvar i rekryteringsarbetet inom koncernens samtliga verksamheter. Policyn ska bidra till att säkerställa att rekryteringar genomförs på ett transparent, rättssäkert och kompetensbaserat sätt. Policyn kompletteras av *rekryteringsprocessen-riktlinje för rekrytering* samt tillhörande riktlinjer och rutiner.

Bedömning

Region Gotland och dess koncern är en stor organisation där rekrytering sker inom flertalet verksamheter och yrkesområden. För att säkerställa att rekryteringar genomförs på ett rättssäkert, transparent och kvalitetssäkert sätt finns behov av en gemensam och koncernövergripande rekryteringspolicy med tillhörande riktlinje för rekrytering. En sådan policy skapar en tydlig och gemensam inriktning för rekryteringsarbetet och riktlinjen bidrar till ett mer enhetligt och kvalitetssäkrat arbetssätt inom hela koncernen.

Ett gemensamt förhållningssätt till rekrytering bidrar även till att stärka Region Gotland och dess koncerns arbetsgivarvarumärke och till att säkerställa att organisationen kan attrahera och rekrytera den kompetens som krävs för att möta nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov.

Policyn utgör ett övergripande styrdokument och kompletteras av *rekryteringsprocessen – riktlinje för rekrytering* samt tillhörande riktlinjer och rutiner.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lotta Israelsson, HR-direktör och Johanna Landin, HR-strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att revideringar ska göras i underlaget utifrån arbetsutskottets inspel.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinje för rekrytering 2026-03-31

Rekryteringspolicy 2026-04-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-03-05

RS AU § 73 Uppdaterad fastighetspolicy för Region Gotland

Ärendenummer: RS 2026/216

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Reviderad fastighetspolicy antas.

Sammanfattning

Eftersom Region Gotlands nuvarande fastighetspolicy från 2019 inte integrerar den lokalförsörjningsprocess som tillämpas i regionens samlade lokalförsörjningsarbete, har ett förslag till uppdaterad fastighetspolicy nu tagits fram.

Syftet med uppdateringen har varit att ta fram ett tydligt och heltäckande förslag till fastighetspolicy som utgår från regionens strategiska styrdokument, såsom översiktsplan, regional utvecklingsstrategi samt mål och budget. Policyn beskriver övergripande principer för lokalförsörjning, fastighetsförvaltning, fastighetsutveckling samt mark- och exploatering. Den ska även tydligt utgå från den gemensamma lokalförsörjningsprocessen och vara formulerad på rätt policynivå, där mer detaljerade ställningstaganden och arbetssätt hanteras i tillhörande riktlinjer.

Arbetet med framtagandet har letts av Region Gotlands lokalförsörjningsstrateg och har bedrivits i samarbete med fastighetsförvaltningsavdelningen, mark- och exploateringsavdelningen och projektavdelningen. Lokalberedningsgruppen och lokalstyrgruppen har lämnat synpunkter under arbetets gång.

Tekniska nämnden har godkänt den uppdaterade fastighetspolicyn. Policyn ska beredas till regionfullmäktige för slutgiltigt beslut.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att den uppdaterade fastighetspolicyn är nödvändig och ändamålsenlig. Den tidigare policyn från 2019 speglar inte den lokalförsörjningsprocess och den styrmodell som Region Gotland idag arbetar efter. Den nya policyn tydliggör fastighetsbeståndet som en strategisk resurs och skapar en gemensam grund för lokalförsörjning, fastighetsförvaltning, fastighetsutveckling samt mark- och exploatering.

Genom att policyn hålls på rätt nivå och kompletteras med riktlinjer och processer skapas bättre förutsättningar för enhetlig tillämpning, tydligare ansvarsfördelning och mer förutsägbara beslutsprocesser. Förvaltningen bedömer därför att fastighetspolicyn bör godkännas och föras vidare i beslutsprocessen.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att den föreslagna fastighetspolicyn är förenlig med gällande lagstiftning och Region Gotlands styrmodell. Policyn är ett övergripande styrdokument som anger principer, ansvarsinriktning och krav på gemensam process för lokalförsörjning, fastighetsförvaltning och exploatering, utan att förändra den formella ansvarsfördelningen enligt lag, reglementen eller delegationsordningar.

Konkreta beslut om investeringar, avyttringar och exploatering fattas även fortsättningsvis enligt gällande regelverk. Policyn bedöms därmed stärka den strukturella och rättsliga tydligheten utan att medföra nya rättsliga åtaganden.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att fastighetspolicyn i sig inte medför några direkta ekonomiska konsekvenser. Policyn anger övergripande principer och inriktning, medan ekonomiska effekter uppstår först vid tillämpning genom beslut om investeringar, avvecklingar eller förändrad användning av lokaler. Policyn syftar dock till att på sikt bidra till mer effektiv resursanvändning, bättre prioriteringar och minskad risk för kostnadsdrivande lösningar eller investeringar som inte är långsiktigt hållbara.

De ekonomiska frågor som rör internhyra, kapitalkostnader, driftskostnader, finansiering och budgetramar har beaktats. Fastighetspolicyn medför inga direkta ekonomiska konsekvenser, utan sådana frågor aktualiseras först vid tillämpning och prövas då inom ordinarie budget- och investeringsprocess.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att policyn är neutral i sig men bidrar indirekt till bättre planering och prioritering av lokaler för samhällsservice, inklusive verksamheter för barn och unga. En mer strukturerad lokalförsörjning ger bättre förutsättningar att beakta tillgänglighet, trygghet och likvärdig service.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att genom att lokalförsörjning och fastighetsutveckling hanteras samlat och långsiktigt skapas bättre förutsättningar att väga behov och förutsättningar i både tätort och landsbygd. Policyn ger stöd för helhetsbedömningar utifrån geografiska och demografiska skillnader.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att genom att lokalförsörjning och fastighetsutveckling hanteras samlat och långsiktigt skapas bättre förutsättningar att väga behov och

förutsättningar i både tätort och landsbygd. Policyn ger stöd för helhetsbedömningar utifrån geografiska och demografiska skillnader.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att policyn stödjer ett mer strategiskt och långsiktigt nyttjande av regionens fastighetsbestånd, vilket kan bidra till minskad klimatpåverkan genom effektivare användning av befintliga lokaler och bättre planering av investeringar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malin Pettersson, lokalförsörjningsstrateg, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Fastighetspolicy 2026

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-20

RS AU § 74 Information om investeringsprojekt. Nya Solbergabadet

Ärendenummer: RS 2019/959

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

I samband med regionfullmäktiges beslut 2021-11-22, § 192 att bygga ett nytt badhus på Solbergatomten i Visby, beslutades att projektet skulle återrapporteras vid kommande budgetberedningar tills dess att badhuset är klart.

Produktionsfasen startade med loss hållning av berg, som slutfördes i april 2025 med gott resultat. Därefter följde ledningsdragning under den tänkta platta samt platsgjutning av platta, väggar och bjälklag. Vissa delar av väggar och bjälklag återstår fortfarande. Arbetet har sedan årsskiftet 2025/2026 påverkats av snö och ovanligt långvarig kyla, vilket har försvårat tidsplaneringen. Analys pågår nu av hur detta påverkar kommande moment och slutlig färdigställandetid. Projektledningen bedömer dock fortsatt att projektet håller sig inom tilldelad budget.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionfullmäktige tar emot informationen i rapporten.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ingemar Britts, projektledare, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen och Pär Gustavsson, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Projektrapport. Nya Solbergabadet 2026-02-13

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-23

RS AU § 75 Information. Uppdrag stadsfest

Ärendenummer: RS 2026/183

Sammanfattning

Paola Ciliberto, enhetschef, och Josefine Eriksson, projektledare, regionstyrelseförvaltningen informerar arbetsutskottet om status kring uppdraget stadsfest.

RS AU § 76

Information. Region Gotlands evenemang och medverkan under Almedalsveckan 2026

Sammanfattning

Mia Stuhre, verksamhetsledare, informerar arbetsutskottet om Region Gotlands evenemang och medverkan under Almedalsveckan 2026.

RS AU § 77

Regiondirektörens information

Sammanfattning

Stefan Hollmark, regiondirektör, informerar regionstyrelsens arbetsutskott om följande:

- Förnyelsedagen
- Förstärkningsläge inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen
- Klinteskolan klarar Skolinspektionens granskning
- Ärendet avseende försäljning av aktier i Gotlands Energi AB
- Personlig säkerhet
- Samverkan och ledning inför och vid samhällsstörningar och höjd beredskap i Gotlands län

RS AU § 78

Övrig fråga

Sammanfattning

- Maya Arfvidson (MP) lyfter en övrig fråga gällande platser för foodtrucks i Visby under 2026.